

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

privind inadmisibilitatea recursului

în cauza civilă

Andreea Rusu împotriva lui Vladislav Rusu

(încasarea pensiei de întreținere pentru copilul major inapt de muncă)

împotriva deciziei din 16 aprilie 2025 a Curții de Apel Centru,

(Dosarul nr. 2ra-507/25

NR. PIGD 2-24029740-01-2ra-22092025)

Dezacordul recurenteii cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a ei.

Judecătoria Criuleni, sediul Central (jud. R. Țurcan)
Curtea de Apel Centru (jud. A. Panov, D. Corlăteanu, L. Bagrin)

5 noiembrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de către Vladislav Rusu,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Munteanu,

Gheorghe Stratulat, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 18 martie 2024 Andreea Rusu a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Vladislav Rusu privind încasarea pensiei de întreținere pentru copilul major inapt de muncă.

2. În motivarea acțiunii a indicat că reclamanta, fiica Alionei Rusu și a lui Vladislav Rusu (divorțați), este copil inapt de muncă și are *****.

3. Aceasta mai susține că reieșind din faptul că a beneficiat de pensie de întreținere în calitate de minor, iar ***** survenit încă din copilărie, reclamanta urmează să încaseze pensia de întreținere de la atingerea vârstei de 18 ani.

4. Reclamanta a indicat că se află într-o situație financiară dificilă, iar tatăl acesteia nu contribuie financiar. Circumstanțele de sănătate ale sale solicită îngrijire medicală regulată, analize și tratamente care sunt costisitoare și necesită mijloace financiare regulate.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

5. Prin hotărârea Judecătoriei Criuleni sediul Central din 19 iulie 2024, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

6. În motivarea hotărârii, instanța de judecată a indicat că pentru a susține temeinicia unei atare acțiuni, autorul, în speță reclamanta Rusu Andreea, pe lângă dovedirea calității sale de descendentă a pârâtului Rusu Vladislav, și pe lângă atestarea prin certificatul corespunzător a faptului că este *****, care vine să confirme incapacitatea sa de muncă, urma să facă dovada situației materiale și familiale atât a sa proprie - în calitate de copil major inapt de muncă care are nevoie de sprijin material - cât și despre situația materială și familială a părinților săi, și nu mai puțin important, urma să prezinte date, înscrisuri cu privire la mărimea ***** pe care o încasează lunar, de rând cu indicarea certă a tuturor altor tipuri de încasări sociale de care beneficiază drept *****.

7. La caz, datele administrate de reclamantă întru susținerea probității acțiunii sale, nu permit evaluarea stării materiale proprii, a celui alt părinte (mama reclamantei), și nici a stării materiale reale a pârâtului. Circumstanțele detaliate supra,

nu permit instanței să satisfacă cerințele reclamantei, reieșind doar din simplul fapt că reclamanta este *****.

8. Instanța de fond a indicat că, în cazul din speță, examinarea justă și obiectivă a cazului implică evaluarea necesităților de întreținere a unui copil major inapt de muncă, încadrat ***** , care este încadrat în ciclul de studii universitare, *****. Însă, înscrierile administrate de autoarea acțiunii cu titlu de mijloace de probă în susținerea reclamațiilor sale - nu permit evaluarea reală a acestor necesități.

9. Cu toate acestea instanța a concluzionat că reclamanta nu a prezentat date certe care ar permite evaluarea concretă a necesităților materiale de întreținere. Și asta deoarece, este indubitabil faptul că reclamanta este ***** , iar potrivit fișei medicale, aceasta regulat se adresează pentru consultații medicale. Însă, chiar și așa, indiferent de diagnoza medicală stabilită reclamantei, or instanța nu dispune de cunoștințe specializate în domeniul medicinei, actele și extrasele medicale nu vin să indice, cel puțin estimativ, cheltuielile suportate, necesitățile materiale, financiare pe care le suportă anual reclamanta pentru a-și îngriji sănătatea. La fel, actele prezentate nu permit a distinge care servicii medicale prestate reclamantei au fost acoperite de stat, și care dintre ele au fost suportate de reclamantă, pentru a justifica intervenția materială în continuare din partea pârâtului, chiar și după atingerea majoratului de către reclamantă

10. În mod similar, instanța accentuează irelevanța înscrisurilor medicale date până în anul 2022, or, până în acea perioadă, reclamanta beneficia de pensie de întreținere din contul pârâtului, până la atingerea majoratului.

11. Instanța de judecată nu pune la îndoială faptul că reclamanta este încadrată în ***** , și nu poate fi pus la îndoială că reclamanta suportă anumite cheltuieli ocazionate în legătură cu procesul de studii sau de alt gen, însă, și de această dată reclamanta a trecut sub tăcere faptul că beneficiază de ***** , neindicând cuantumul acesteia, nu s-a referit nici la alte careva înlesniri de ordin social-economic care revin prin lege ***** și nu a făcut claritate de care servicii asigurate de stat beneficiază aceasta. Or, doar după elucidarea momentelor enunțate supra, instanța poate conchide asupra stării materiale reale și obiective a reclamantei, și subsecvent, poate decide asupra necesității efective a acesteia de careva intervenție materială din partea părintelui său, sub formă de pensie de întreținere a copilului major inapt de muncă.

12. În aceeași manieră de apreciere, instanța evidențiază că reclamanta și-a argumentat incapacitatea de a se antrena la muncă, sub pretextul antrenării sale în procesul de studii, însă, procesul de studii durează o perioadă limitată de timp, pe când reclamațiile reclamantei au fost formulate pe o perioadă nedeterminată în urma concretizării pretențiilor.

13. De cealaltă parte, în raport cu cealaltă condiție invocată - ***** , instanța reține că certificatul ***** , eliberat de Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității

și Capacității de Muncă în privința reclamantei Rusu Andreea, este însoțit de o anexă în care se cuprinde Programul individual de reabilitare și incluziune socială, unde la capitolul ”Muncă și activitate profesională”, sunt inserate unele recomandări: *****. Din conținutul acestor recomandări, nu se deduce posibilitatea reclamantei de a se angaja în câmpul muncii, cu condiția respectării acelor recomandări.

14. În același timp, nici chiar datele existente la dosar, cum este extrasul privitor la datele statistice a Biroului Național de Statistică, cu referire la valoarea minimului de existență pentru varii categorii sociale, în mediu de trai urban, și respectiv în mediul rural - nu poate constitui un reper în sine suficient pentru satisfacerea pretențiilor formulate de reclamantă. Și asta deoarece, datele prezentate de Biroul Național de Statistică privind minimul de existență a copilului minor, nu constituie o normă legală imperativă de la care nu se admite o derogare, ci constituie un punct de referință de la care instanța de judecată pornește în determinarea cuantumului pensiei de întreținere, or, copilul minor este îndreptățit de a fi asigurat nu exclusiv doar cu minimul de existență ci cu un volum al întreținerii necesar bunei dezvoltări, educaționale, psihice și fizice ale acestuia. Într-un final, aceste date nu pot fi raportate la situația unui copil major cu ***** și necesitățile materiale ale celui din urmă, astfel că analiza celei din urmă situații urmează a fi operată cu date certe, cuantificabile, și nu doar reieșind din aspecte invocate pur declarativ.

15. Înscrisurile anexate la prezenta acțiune dovedesc doar faptul că reclamanta este ***** și că la moment aceasta este antrenată în procesul de studii universitare. Însă, pentru a stabili imposibilitatea reală a reclamantei - drept copil major inapt de muncă - de a-și acoperi necesitățile financiare, materiale, instanța nu poate reieși doar din aceste date de ordin general, abstract.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

16. La 22 iulie 2024, Andreea Rusu, reprezentată de avocata Raisa Morozan a depus o cerere de apel împotriva hotărârii din 19 iulie 2024 prin care a solicitat casarea acesteia și admiterea acțiunii înaintate de Andreea Rusu.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

17. Prin decizia Curții de Apel Centru din 16 aprilie 2025 s-a decis următoarele:

Se admite cererea de apel declarată de apelanta Andreea Rusu, reprezentată de avocatul Raisa Morozan.

Se casează hotărârea Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 19 iulie 2024, cu emiterea unei noi hotărâri, după cum urmează:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Andreea Rusu. Se încasează de la Vladislav Rusu, în beneficiul Andreei Rusu, pensia de întreținere pentru copilul major inapt de muncă Andreea Rusu, născută la 15

iulie 2004, în mărime de 2000,00 lei (două mii lei, 00 bani) lunar, de la 15 iulie 2022 și până la încheierea căsătoriei descendentului inapt de muncă sau restabilirii capacității de muncă a persoanei care primește pensia de întreținere sau decesului creditorului întreținerii sau al debitorului întreținerii.

Se încasează de la Vladislav Rusu, în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 1009,96 lei (una mie nouă lei, 96 bani). În rest cererea de chemare în judecată, se respinge, ca fiind neîntemeiată.

18. În motivarea deciziei, instanța de apel a indicat că nu a dat eficiență deplină tuturor circumstanțelor cauzei și înscrisurilor prezentate, fapt ce a condus la adoptarea hotărârii, care nu este bazată pe fundament temeinic și materialul probator administrat.

19. În acest sens punctează că unicul argument al instanței de respingere a acțiunii este precum că apelanta nu a demonstrat că are nevoie de sprijin material, în contradicție cu circumstanțele cauzei care demonstrează contrariul.

20. Instanța de apel constată că apelanta-reclamantă anual minim odată în an stă în spital, sezonier trebuie să urmeze tratament de întreținere, măcar odată în an trebuie să se trateze la o instituție balneo-sanatorială, plus că din cauza ***** se îmbolnăvește des și necesită tratament. Din cauza că serviciile medicale garantate de stat necesită o programare cu o mare perioadă de timp pentru a beneficia de acestea, și reieșind din faptul că necesitățile de asistență medicală sunt urgente și nu suferă amânare reclamanta se adresează la servicii medicale oferite contra plată, iar ***** și mijloacele financiare acordate de mama ei sunt insuficiente.

21. Instanța constată că apelanta are cheltuieli de întreținere (alimentație, cazare, servicii comunale, vestimentație, produse de igienă, servicii medicale și medicamente, transport, rechizite și cărți, socio-culturale, echipament tehnic (telefon, calculator) pentru acoperirea cărora necesită sprijinul intimatului.

22. De fapt minimul de existență nu prevede cheltuielile necesare pentru dezvoltarea copilului: taxele pentru frecventarea studiilor, procurarea cărților, frecventarea anumitor secții sportive sau de creație, etc., activități necesare creșterii și evoluării psiho-emoționale echilibrate a persoanei *****, or aceste cheltuieli sunt cu mult mai mari. Totodată, minimul de existență nu prevede nici cheltuielile necesare în scopul întreținerii și monitorizării stării sănătății copilului. Instanța va ține cont că, e un prag minim invocat de apelantă.

23. Instanța consideră că în asemenea circumstanțe, este evident că reclamanta Andreea Rusu se află într-o situație financiară dificilă, iar tatăl acesteia nu contribuie financiar, în contextul unei inflații în continuă creștere a necesităților de zi cu zi. În această ordine de idei, consideră că este rezonabilă încasarea pensiei de întreținere de la Vladislav Rusu, pentru întreținerea copilului major inapt de muncă (care are necesități speciale, medicale suplimentar celor de bază), în mărime de 3000 lei.

24. Apelanta învață în mun. Chișinău, în care pentru a supraviețui necesită un coș de consum mai mare față de restul localităților, dar și poate să obțină studii de calitate și beneficia de servicii medicale urgente. Cheltuieli de cazare, transport, alimentație, vestimentație suportate de reclamantă sunt costisitoare iar mijloacele financiare acordate de mama sa sunt insuficiente pentru a face față minimului necesităților reclamantei.

25. Apelanta invocă că se simte izolată *****, din cauza că mult absentează fiind la tratament și mai rău însușind materia de studii, iar lipsa mijloacelor financiare pentru întreținere agravează și mai mult situația.

26. Instanța de apel ține cont și de faptul că la întreținerea intimatului Vladislav Rusu se mai află un copil minor.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

27. La 24 iulie 2025, Vladislav Rusu a depus o cerere de recurs împotriva deciziei din 16 aprilie 2025 prin care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri privind respingerea totală a pretențiilor intimate ca fiind nefondate și compensarea cheltuielilor de judecată.

28. În motivarea recursului, Vladislav Rusu susține că decizia din 16 aprilie 2025 este contrară prevederilor art. 239-241 din Codul de procedură civilă. La fel, susține că au fost încălcate normele de drept material și normele de drept procedura au fost aplicate eronat.

29. Recurentul mai susține că în cadrul examinării cauzei în instanța de apel, nu a fost prezent la ședință și nici nu a fost informat despre examinarea cauzei civile din motivă că avocatul său nu a dorit să-i comunice așa informație, asigurându-l că hotărârea primei instanțe este suficientă și că la Curtea de apel nu va fi ședință în general. Despre citația sau scrisoarea referitoare la data ședințelor indică că nu a știut și nici nu a primit prin oficiul poștal nimic. La fel, indică că nu a știut despre decizia din 16 aprilie 2024 și nici de termenul de contestare. Reieșind din aceasta, a susținut că a refuzat serviciile avocatului.

30. Recurentul indică că după ce va primi hotărârea motivată va depune supliment la recurs.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

31. Art. 431 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Examinarea recursului împotriva deciziilor instanțelor de apel ține de competența Curții Supreme de Justiție.

(2) Asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.”

32. Art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel”.

33. Art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Temeiurile menționate la alin. (1) lit. d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

34. Art. 433 alin. (1)-(2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1);

a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat;

e) problema juridică invocată în recurs nu este de o importanță fundamentală pentru dezvoltarea jurisprudenței;

f) recursul este vădit neîntemeiat.

(2) Recursul declarat în temeiul art. 432 alin. (1) lit. e) nu poate fi declarat inadmisibil în temeiul alin. (1) lit. e) din prezentul articol.”

35. Art. 440 alin. (1) și alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

36. Art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă:

„(4) Actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sînt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

37. Sub aspectul termenului de declarare a recursului, Completul de judecată menționează că, Curtea de Apel Centru a pronunțat dispozitivul deciziei în ședință publică la 16 aprilie 2025 (Vol. II, f.d. 37-38).

38. Totodată, la 8 august 2025, în adresa participanților la proces a fost expediată decizia motivată a Curții de Apel Centru din 16 aprilie 2025 (Vol. II, f.d. 52).

39. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că recursul declarat la 24 iulie 2025 de către Vladislav Rusu a fost declarat în termenul stabilit de art. 434 din Codul de procedură civilă.

40. Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (1) lit. a)-f) și alin. (2) din Codul de procedură civilă. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

41. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului urmează să însușească în condițiile Codului de procedură civilă exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase. Astfel, normele citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

42. Completul Curții Supreme de Justiție notează, că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus, ceea ce în recursul lui Vladislav Rusu lipsește. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

43. Or, dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are un caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

44. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

45. Argumentelor invocate de către recurentă li s-a dat un răspuns detaliat și clar în actele judecătorești contestate, motiv pentru care acestea se rezumă la un simplu dezacord cu soluția adoptată.

46. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază critic argumentul recurentului referitor la faptul că avocatul său nu i-a comunicat despre examinarea cauzei.

47. În acest sens, instanța de recurs observă că la materialele dosarului este prezentat mandatul avocațial semnat de către Vladislav Rusu pe numele avocatului Alexei Brînză (Vol. I, f.d 34). Curtea de Apel Centru a citat avocatul Alexei Brînză pentru ședința de judecată din 16 aprilie 2025 (Vol. II, f.d. 32).

48. Din materialele dosarului rezultă că avocatul Alexei Brînză a participat la ședințele de judecată în prima instanță și în apel.

49. În aceste condiții, atât timp cât recurentul nu a demonstrat că împuternicirile avocatului Alexei Brînză au încetat la etapa examinării cauzei în apel, în baza art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă, culpa reprezentantului pe care o pretinde în cererea de recurs este echivalentă culpei lui Vladislav Rusu.

50. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție va considera recursul declarat de Vladislav Rusu, ca fiind vădit neîntemeiat, prin urmare inadmisibil.

51. Din aceste motive, în conformitate cu art. art. 431, alin. (1) și (2), art. 433, alin. (1), lit. f), 440, alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibil recursul declarat de Vladislav Rusu.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Ion Munteanu

Gheorghe Stratulat